ARREST VAN HET HOF (Derde kamer)
26 september 1985 *

In zaak 166/84,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Bundesfinanzhof, in het aldaar aanhangig geding tussen

Thomasdünger GmbH, te Düsseldorf,

en

Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main,

om een prejudiciële beslissing over de tariefindeling van bij invoer als „fosfaathoudende converterslakken" aangegeven goederen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

samengesteld als volgt: C. Kakouris, kamerpresident, U. Everling en Y. Galmot, rechters,

advocaat-generaal: G. F. Mancini
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

gelet op de opmerkingen ingediend door:

— verzoeker in het hoofdgeding, vertegenwoordigd door H. J. Krautz, advocaat te Keulen,
— de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur J. Sack,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 15 mei 1985,

het navolgende

* Procestaal: Duits.

ARREST

(omissis)

In rechte

1 Bij beschikking van 8 mei 1984, ingekomen ter griffie van het Hof van Justitie op 2 juli daaraanvolgend, heeft het Bundesfinanzhof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag drie vragen gesteld over de uitlegging van de posten 26.02 en 31.03 van het gemeenschappelijk douanetarief (hierna: GDT), met het oog op de indeling van een als fosfaathoudende „converterslakken" of „converterkalk" aangeduid produkt.

2 Deze vragen zijn opgeworpen in een geding tussen Thomasdünger GmbH, te Düsseldorf, verzoekster in het hoofdgeding, en de Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main, verweerster in het hoofdgeding, inzake een bindend tariferingsadvies voor bedoeld produkt, dat uit Frankrijk wordt ingevoerd.

3 De volgende bepalingen van het GDT hebben daarop betrekking:

„Hoofdstuk 26

Metaalertsen, slakken en assen

26.01 ...

26.02 lakken, walsschilfers en ander bij de vervaardiging van ijzer en staal verkregen afval:

A) Hoogovenmondstof (EGKS),

B) andere."

„Hoofdstuk 31

Meststoffen

Aantekeningen

1. ...,

2. Post 31.03 omvat uitsluitend de navolgende produkten, voor zover zij niet zijn opgemaakt op de in post 31.05 bedoelde wijze, te weten:

A) 1) fosfaatslakken;

2) gloeifosfaten (smeltfosfaten) en gebrand natuurlijk aluminium-calciumfosfaat;

3) superfosfaat (gewoon, dubbel, tripel);

4) dicalciumfosfaat met ten minste 0,2 gewichtspercent fluor;

B) meststoffen, welke bestaan uit mengsels van de onder A hiervoor genoemde produkten (de voor deze produkten vastgestelde gehaltebegrenzingen blijven in dit geval buiten beschouwing);

C) meststoffen, welke bestaan uit mengsels van de onder A en B hiervoor genoemde produkten (de voor deze produkten vastgestelde gehaltebegrenzingen blijven eveneens buiten beschouwing) en krijt, gips of andere niet vruchtbaar makende anorganische stoffen.

3. ...

Tariefpost

31.03 Minerale of chemische fosfaatmeststoffen:

A) bedoeld bij Aantekening 2, letter A, op Hoofdstuk 31:

I) Superfosfaat,

II) andere,

B) bedoeld bij Aantekening 2, letters B en C, op Hoofdstuk 31."

4 Volgens de verwijzingsbeschikking ging verweerster in haar bindend tariferingsadvies van 9 juli 1980 ervan uit, dat het produkt in geding blijkens een onderzoek hoofdzakelijk bestaat uit oxiden, silicaten en fosfaten van calcium en magnesium

alsmede ijzer- en mangaanverbindingen in de vorm van bijprodukten van de staalproduktie, waaraan ter bereiking van een bepaald fosforgehalte gewonnen fosfaten zijn toegevoegd. Het produkt zou circa 7,5% in 2% citroenzuur oplosbaar, als P_2O_5 berekend fosfaat bevatten. Verweerster deelde het produkt derhalve in onder postonderverdeling 31.03 B, waarbij rechten moeten worden geheven.

5 Tegen dit bindend tariferingsadvies diende verzoekster een bezwaarschrift in, dat door verweerster werd afgewezen. Daarop stelde verzoekster in het hoofdgeding beroep in rechte in, stellende dat het produkt in geding een verbinding uit converterslakken was, die vanaf de produktie een in citroenzuur oplosbaar fosfaatgehalte van 6% had, zonder dat gewonnen fosfaten waren bijgemengd. Het zou dus vrij van rechten moeten worden ingedeeld onder post 26.02.

6 Verweerster concludeerde tot verwerping van het beroep, onder meer aanvoerende, dat het ging om een produkt met een verhoogd fosfaatgehalte, dat belangrijk is voor de fosfaatmesting. Volgens een analyse van de Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt zou dit produkt een P_2O_5-gehalte van 7,5% hebben. Bij dit gehalte moest het ofwel gaan om slakken ontstaan door behandeling van fosforhoudend ruwijzer, ofwel om een mengsel van slakken met verschillende P_2O_5-gehaltes. Het produkt in geding ware bijgevolg als een fosfaatmeststof in de zin van hoofdstuk 31 van het GDT te beschouwen.

7 Ten einde het geschil te kunnen beslechten, heeft het Bundesfinanzhof het Hof de volgende vragen voorgelegd:

„1) Moet post 26.02 van het GDT aldus worden uitgelegd, dat daaronder vallen converterslakken of converterkalk met een fosfaatgehalte van circa 6 of 7%?

Is het daarbij van belang, of er sprake is van een mengsel van converterslakken of converterkalk met verschillende fosfaatgehaltes van de afzonderlijke bestanddelen, dan wel of fosfaat is bijgemengd?

2) Bij een ontkennend antwoord op de vragen sub 1:

Moet post 31.03 B van het GDT aldus worden uitgelegd, dat voormeld produkt onder deze post moet worden ingedeeld?

3) Bij een ontkennend antwoord op de vraag sub 2:

Moet post 31.03 A II van het GDT aldus worden uitgelegd, dat voormeld produkt onder deze post moet worden ingedeeld?"

8 In haar bij het Hof ingediende opmerkingen wijst verweerster erop, dat het Comité Nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief, waartoe de Duitse douane zich blijkens de verwijzingsbeschikking had gewend, op 7 juni 1984 heeft beslist, dat het als „fosfaathoudende converterslakken" aangeduide produkt als fosfaatslakken van postonderverdeling 31.03 A II van het GDT moest worden ingedeeld, hetgeen tot vrijstelling van rechten leidt. Zij had daarom op 24 augustus 1984 haar beschikking van 9 juli 1980 ingetrokken en vervangen door een nieuw bindend tariferingsadvies, waartegen verzoekster in de procedure voor het Bundesfinanzhof is opgekomen.

9 Volgens verzoekster is het produkt in geding converterkalk met fosfaat met een P_2O_5 gehalte van 3,7%, die onder post 26.02 van het GDT valt en in geen geval als fosfaatmeststof kan worden beschouwd. In het kader van de Europese Gemeenschappen zou een produkt slechts als fosfaatmeststof kunnen worden beschouwd, wanneer het tenminste 10% P_2O_5 bevat. Dit zou in overeenstemming zijn met de moderne technische procédés, met de begrippen gebezigd in de nationale wettelijke regelingen inzake meststoffen, waarnaar het GDT verwijst, en met de handelsgebruiken.

10 De Commissie is van mening, dat de betrokken produkten niet onder post 26.02 vallen. Volgens aantekening 1 c) bij hoofdstuk 26 zouden „fosfaatslakken" onder hoofdstuk 31 van het GDT vallen. Dit zou stroken met aantekening 2 bij hoofdstuk 31, die een volledige opsomming bevat van de produkten van post 31.03 en onder A I ook „fosfaatslakken" noemt. Overigens omvat tariefpost 31.01 volgens aantekening 2, onder B en C, ook mengsels van de onder A en B genoemde produkten en mengsels daarvan met andere niet vruchtbaar makende anorganische stoffen. Onder post 26.02 zouden in het algemeen slechts slakken van relatief geringe kwaliteit vallen. Slakken die een fosfaatgehalte van 3% en meer bezitten en daardoor vruchtbaar makend zijn, zouden moeten worden ingedeeld onder hoofdstuk 31, ongeacht de wijze waarop het fosfaatgehalte tot stand is gekomen. Daarbij zou het produkt in geding onder tariefpost 31.03 B vallen, daar het een mengsel is van fosfaatslakken met gewonnen fosfaten. Zou het daarentegen gaan om eenvoudige fosfaatslakken of om mengsels van zulke slakken zonder bijvoeging van gewonnen fosfaten, hetgeen door de nationale rechterlijke instantie moet worden vastgesteld, dan zou het produkt moeten worden ingedeeld onder postonderverdeling 31.03 A II.

11 Tijdens de procedure voor het Hof is de vraag opgeworpen, wat het belang is dat verzoekster bij het hoofdgeding heeft, en met welk doel de verwijzende rechter om de uitlegging van de betrokken tariefposten heeft verzocht. Dienaangaande zij aanstonds vastgesteld dat het Hof, behoudens in uitzonderlijke gevallen waarin de uit te leggen bepaling van gemeenschapsrecht kennelijk niet van toepassing is op de feiten van het hoofdgeding, zich refereert aan het oordeel van de verwijzende rechter, die aan de hand van de feiten heeft na te gaan of de beantwoording van de prejudiciële vraag noodzakelijk is voor de beslechting van het bij hem aanhangige geschil.

12 De drie prejudiciële vragen van het Bundesfinanzhof strekken ertoe, met het oog op de tariefindeling van het in de vragen beschreven produkt duidelijkheid te verkrijgen over de criteria ter afbakening van de respectieve werkingssfeer eerst van de posten 26.02 en 31.03 en vervolgens van de postonderverdelingen 31.03 A II en 31.03 B van het GDT.

De eerste vraag

13 Zoals het Hof herhaaldelijk heeft geoordeeld, is het beslissend criterium voor de tariefindeling van goederen in beginsel te zoeken in hun objectieve kenmerken en eigenschappen, zoals deze in de tekst van de posten van het GDT en in de aantekeningen bij de afdelingen of hoofdstukken zijn vastgelegd.

14 Voorts zijn volgens vaste rechtspraak zowel de aantekeningen bij de hoofdstukken van het GDT en de toelichtingen op de IDR-Nomenclatuur als de indelingsadviezen van het Comité Nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief belangrijke hulpmiddelen om een uniforme toepassing van dit tarief door de douane van de Lid-Staten te verzekeren; zij kunnen derhalve worden beschouwd als bruikbare aanknopingspunten voor de uitlegging ervan. Bij de uitlegging van voornoemde tariefposten moeten dus niet enkel de bewoordingen en het systeem van het GDT in aanmerking worden genomen, maar ook de inhoud van de desbetreffende toelichtingen en indelingsadviezen.

15 Zowel volgens de bewoordingen en de onderlinge samenhang van de posten 26.02 en 31.03 als volgens genoemde hulpmiddelen voor de uitlegging vallen converter-

slakken met een zodanig fosfaatgehalte dat zij als meststoffen kunnen worden gebruikt, binnen het toepassingsgebied van post 31.03. Deze uitlegging beantwoordt met name aan het vereiste van indeling volgens de objectieve kenmerken en eigenschappen van de produkten.

16 Ofschoon volgens de bewoordingen van post 26.02 onder deze post vallen „slakken ... en ander bij de vervaardiging van ijzer en staal verkregen afval", behoren volgens aantekening 1 c) bij hoofdstuk 26 niet tot dit hoofdstuk „fosfaatslakken als bedoeld bij hoofdstuk 31". Deze aantekening stemt woordelijk overeen met toelichting 1 c) op de IDR-Nomenclatuur bij hoofdstuk 26, die bovendien in de toelichting bij post 26.02 uitdrukkelijk bepaalt: „Fosfaatslakken (basische slakken of Thomasslakken) worden als meststoffen onder hoofdstuk 31 ingedeeld".

17 Volgens aantekening 2 bij hoofdstuk 31, betreffende meststoffen, vallen fosfaatslakken namelijk onder post 31.03. Volgens de Toelichtingen op de IDR-Nomenclatuur omvat tariefpost 31.03 slechts „fosfaatslakken (Thomasslakken en andere), nevenprodukten van de staalbereiding uit fosforruwijzer in ovens of convertors met basische bekleding". Volgens deze Toelichtingen blijven de produkten in geding voorts „steeds onder post 31.03 ... ingedeeld, ook indien zij kennelijk niet als meststoffen worden gebruikt".

18 Uit een en ander volgt, dat het beslissende criterium voor de indeling van een goed in post 31.03, en niet in post 26.02, de aanwezigheid is van een meststof, in casu fosfaat, in een zodanige hoeveelheid dat het produkt in de landbouw als bemestingsmiddel kan worden gebruikt. Bevat een produkt echter niet voldoende meststoffen om als bemestingsmiddel te kunnen worden aangemerkt, dan wordt het niet in post 31.03 ingedeeld. De vaststelling van deze feiten behoort tot de bevoegdheid van de nationale rechter die van de zaak kennisneemt.

De tweede en de derde vraag

19 Met deze vragen wil de nationale rechterlijke instantie in wezen vernemen, wat he criterium is voor indeling van een produkt onder post 31.03 A II respectievelijk post 31.03 B.

20 Het toepassingsgebied van deze twee posten is bepaald door hun respectieve bewoordingen die, bij wege van verwijzing, de aantekeningen bij dit hoofdstuk omvatten. Daaruit volgt, dat de in aantekening 2, onder A, opgesomde produkten (met uitzondering van superfosfaten) onder postonderverdeling 31.03 A II vallen indien zij zich in hun oorspronkelijke toestand bevinden; daarentegen vallen zij onder postonderverdeling 31.03 B, indien het gaat om mengsels ervan of mengsels met andere, niet-mestende anorganische stoffen. De vaststelling van deze feiten behoort tot de bevoegdheid van de nationale rechter die van de zaak kennisneemt.

Kosten

21 De kosten door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Derde kamer),

uitspraak doende op de door het Bundesfinanzhof bij beschikking van 8 mei 1984 gestelde vragen, verklaart voor recht:

— **Het beslissende criterium voor de indeling van een goed in post 31.03, en niet in post 26.02, is de aanwezigheid van een meststof, in casu fosfaat, in een zodanige hoeveelheid, dat het produkt in de landbouw als bemestingsmiddel kan worden gebruikt. Bevat een produkt echter niet voldoende meststoffen om als bemestingsmiddel te kunnen worden aangemerkt, dan wordt het niet in post 31.03 ingedeeld.**

— **De in aantekening 2, onder A, opgesomde produkten (met uitzondering van superfosfaten) vallen onder postonderverdeling 31.03 A II indien zij zich in hun**

oorspronkelijke toestand bevinden; daarentegen vallen zij onder postonderverdeling 31.03 B, indien het gaat om mengsels ervan of mengsels met andere, niet-mestende anorganische stoffen.

— **De vaststelling van deze feiten behoort tot de bevoegdheid van de nationale rechter die van de zaak kennisneemt.**

Kakouris Everling Galmot

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 26 september 1985.

De griffier

P. Heim

De president van de Derde kamer

C. Kakouris